

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

نغمه ساز جاودان

زندگی هنری استاد علی تجویدی

مهران حبیبی نژاد

سرشناسه: حبیبی نژاد مهران / ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور: علی تجویدی: آهنگساز و ویولنیست / مهران حبیبی نژاد
مشخصات نشر: تهران: ماهریس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۲۸۹ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵
فروست: موسیقی دانان ایرانی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۲۹-۹۰۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
موضوع: تجویدی علی، ۱۳۹۸ - ۱۳۸۴
موضوع: موسیقیدانان ایرانی - سرگذشته
موضوع: Musician -- Iran -- Biography
موضوع: آهنگسازان ایرانی - سرگذشته
موضوع: Composers -- Iran -- Biography
رده‌بندی کنگره: ML۴۱۰
رده بندی دیویی: ۷۸۹/۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۷۸۶۱۷

دفتر انتشارات

میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
تقاطع لیافی نژاد، شماره ۲۶۶
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۲۱۵۰
www.nashremahris.com
@nashremahris
@ketabfarhang

علی تجویدی

ناشر: انتشارات ماهریس
مطراحی و تولید: آتلیه ماهریس
چاپ متن و صحافی: هوران
چاپ اول: ۱۳۹۸
شمارگان: ۳۰۰ نسخه
قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات ماهریس محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

فهرست

۹	پیش درآمد
۱۱	سال شمار زندگی علی تجویدی
۱۵	زندگی تجویدی به قلم تجویدی
۱۹	نوجوانی و جوانی و آغاز و انجام يك عشق
۲۱	آشنایی با ابوالحسن خان صبا
۲۵	مجموعه گفتارها و نقد و نظرهای تجویدی
۳۳	موسیقی هنر الهی است
۳۷	آواز در ایران
۴۱	عیار خوانندگی
۴۵	صفات و خصوصیات خواننده آواز ایرانی
۴۷	ردیف کامل موسیقی ایرانی به روایت علی تجویدی
۵۱	گنجینه های موسیقی ایران
۵۳	گنجینه هنر سازی و آوازی ایران
۵۹	خاطرات و یادداشت ها
۶۱	مهتاب و شب مهتابی (نام گذاری نخستین ترانه)

۶۴	خاطره ای از ابولحسن صبا
۶۵	خاطره‌ی معروف‌ترین ترانه
۶۸	با بیژن ترقی و خلق ترانه «آتش کاروان»
۶۹	اولین باری که مجانی ساز زد
۷۱	درباره پدرم (هادی تجویدی)
۷۳	خاطره‌ای از پدرم
۷۴	یاد کودکی...
۷۷	با شوکت سالک، همسر استاد تجویدی
۸۳	گفت‌وگوها
۸۵	افسوس برای فراموشی موسیقی قدیمی ایران
۹۵	نُتی به رنگ قرمز
۱۰۷	موسیقی ما همیشه مهجور بوده
۱۱۵	تجویدی در گفتار دیگران
۱۱۷	آخرین سروده‌ی رهی معیری
۱۲۳	گفتاری از اسماعیل نواب صفا
۱۲۷	چند گفتار از بیژن ترقی
۱۳۳	بزرگ‌ترین آهنگ‌ساز قرن اخیر ایران
۱۳۵	تجویدی در گفتار همایون خرم
۱۴۳	خاطره‌ای از فرهاد فخرالدینی
۱۴۵	چند گفتار از حسین بنی‌احمد

۱۴۸	آهنگ ساز گل‌ها
۱۵۳	ریشه های سرو
۱۶۷	کلام ترانه‌های برگزیده
۱۶۹	فهرست ترانه‌های برگزیده
۱۷۱	آتش کاروان
۱۷۲	آرزو گم کرده (نوای منی)
۱۷۳	آزاده
۱۷۴	آشفته حالی
۱۷۵	ازما گذشت
۱۷۶	با دلم مهربان شو
۱۷۸	بازگشته
۱۷۹	بدرقه
۱۸۰	بسوزان
۱۸۱	بگذشته
۱۸۲	بهار من
۱۸۳	به پاس محبت
۱۸۵	به دنبال دل
۱۸۷	به کس مگو
۱۸۸	پشیمان شدم
۱۹۰	پشیمانم

۱۹۱	پیام من
۱۹۲	پیغام من
۱۹۳	تا هستم بیا
۱۹۵	تنها منشین
۱۹۷	تنهای تنها مانده‌ام
۱۹۹	ثمرگل‌ها
۲۰۱	جدایی
۲۰۲	چه صبایی
۲۰۴	چه می‌شد
۲۰۵	حیرانم
۲۰۷	خاطره يك شب
۲۰۹	داد از دل
۲۱۱	در آرزوی صلح
۲۱۳	دل خرابه!
۲۱۴	دور از دیار
۲۱۶	دیدى که رسوا شد دلم
۲۱۷	رفتم و بار سفر بستم
۲۱۸	رفتم که رفتم
۲۲۰	رنج تنهایی
۲۲۱	رنگ تمنا

۲۲۲	زمانه ما
۲۲۴	زمین مست، آسمان مست
۲۲۵	میوی بی می
۲۲۷	سرمت
۲۳۹	سرگردان
۲۳۱	سفرکرده
۲۳۳	سنگ خارا
۲۳۴	سوز ساز
۲۳۶	شب
۲۳۸	شب‌های من
۲۴۰	صبح خندان
۲۴۲	صبرم عطاکن
۲۴۳	عالم دل
۲۴۴	عشق
۲۴۶	عشق خود حاشا مکن
۲۴۸	قسمت من (۱)
۲۴۹	قسمت من (۲)
۲۵۱	کودکی
۲۵۳	گوشه‌گیر
۲۵۴	گیتی افروز

۲۵۵	مرا عاشقی شیدا تو کردی
۲۵۶	مرد خُدا
۲۵۸	می‌گذرم
۲۵۹	نبودم اگر من
۲۶۱	وعده دیدار
۲۶۳	هستی سوز
۲۶۴	یادت می‌آید
۲۶۵	یاد من کن
۲۶۷	مقاله شناسی و کتاب شناسی
۲۶۷	فهرست مقالات استاد تجویدی
۲۶۸	گفت وگوها
۲۷۰	نقد و معرفی
۲۷۱	فهرست کتاب‌ها
۲۷۲	منابع
۲۷۳	پانوشت‌ها
۲۷۷	نمایه‌ها
۲۷۷	اشخاص
۲۸۳	ترانه‌ها، تصنیف‌ها، آلبوم‌ها و برنامه‌های موسیقی
۲۸۵	دستگاه‌ها و گوشه‌های موسیقی

پیش‌درآمد

از مدت‌ها پیش طرح تألیف و تدوین سرگذشت‌نامه‌ی موسیقی‌دانان ایرانی در ذهنم شکل گرفته بود و منتظر فرصتی بودم تا شرایط فراهم گردد. اکنون به لطف خدا این مجال دست داد تا آنچه در اندیشه دارم (از زندگی و اندیشه و آثار موسیقی‌دانان مطرح ایران) در چند دفتر در حد بضاعتم و به لطف خداوند مهربان، مکتوب کنم. گرچه پیمودن این مسیر به عوامل دیگری هم‌بستگی دارد، ولی امیدوارم به این مهم دست یابم و در معرفی فرهنگ و هنر سرزمینم و بازتاب اندیشه‌ی هنرمندان موسیقی سهم کوچکی داشته باشم.

اکنون با انتخاب فهرستی از موسیقی‌دانان نامی کشور این رسالت را با بضاعت اندک خود آغاز کرده‌ام. امید است در منظر صاحبان قلم، هنرمندان و هنردوستان این سرزمین قبول افتد و در نظر آید. هر زیبایی که در این مجموعه‌ها پدیدار گشت به خاطر لطافت پنهان هنر و مقام والای هنرمند است و بروز هرگونه قصوری در آن، از چشم نگارنده، نگریسته شود.

اگرچه آثاری که هنرمندان بزرگ در طی سالیان زندگی حرفه‌ای و هنری خود، آفریده‌اند و با خلق این آثار معرف خود بوده‌اند و جاودانه گشته‌اند، اما با تألیف و تدوین این مجموعه‌ها امید بر این است پنجره‌ای گشوده شود برای کشف رمز و رازهای اندیشه‌ی والای این بزرگ‌مردان، با کنکاش در زندگی، گفتار و آثار آن‌ها.

واکاوی در زندگی و اندیشه‌ی این فرهیختگان و گفتارهای گران‌بهای آن‌ها درباره‌ی هنر، هنرمند، آواز، نوازندگی، دستگاه‌ها و گوشه‌های موسیقی، وضعیت موسیقی معاصر و چگونگی رسیدن به هنری متعالی و بسیاری از مسائل آموزشی و اخلاقی دیگر می‌تواند برای پویندگان علم و هنر موسیقی راهگشا باشد؛ بنابراین با تحریر و ترسیم

رفتار و پندار نیک و آموخته‌های هنری و چگونگی شکل‌گیری یک اثر هنری در ذهن و اندیشه‌ی یک هنرمند می‌تواند الگویی باشد برای نسل‌های آتی و این‌که چه سیر و سلوکی صورت پذیرفت تا این هنرمندان جاودانه شده‌اند و نامی نیک از خود به جا گذاشته‌اند. دانستن زندگی و سیر تعالی هنری و اخلاقی این بزرگان بسیار مغتنم و حیاتی به نظر می‌رسد؛ چراکه تمام تلاش انبای بشر این است چه در زندگی فردی و چه در زندگی حرفه‌ای خود به کمال برسند و به آن هدف متعالی که سعادت بشری را رقم می‌زند، دست یابند.

در این دفتر از مجموعه‌ی «موسیقی دانان ایرانی» تأملی داریم بر زندگی و اندیشه و آثار استاد علی تجویدی از هنرمندان بنام روزگار ما که دیرزمانی نیست از میان ما رفت و نامی جاودانه از خود به جای نهاده است. هنرمندی که با طبع لطیف و خیال نازکش آثار بسیار زیبایی را آفریده است و سالیان سال برای اعتلای هنر موسیقی سرزمینش با عشق فراوان کارکرد و لحظه‌ای در این عشق، دریغ نورزیده است.

تجویدی یکی از بهترین شاگردان ابوالحسن خان صبا بود. او نه تنها در نوازندگی ویولن و سه‌تار تبحری بی‌مثال داشت، بلکه در آهنگ‌سازی و خلق نغمه‌های شیرین، از سرآمدن موسیقی پنج‌دهه‌ی گذشته به شمار می‌رود. تجویدی در خوش‌رفتاری، بزرگ‌منشی، پایبندی به اعتقادات و حس نوع‌دوستی، زبازد دوستان و اهالی هنر است. او، هم شاگردی با اخلاق و باهوش برای استادانش بود و هم استادی کامل و نیکو‌خصال برای شاگردانش. یاد و نامش را گرامی می‌داریم و زندگی پرثمر او را در این دفتر مرور می‌کنیم.

در پایان این یادداشت، لازم می‌دانم که از تلاش و ذوق بی‌نظیر دوست فرهیخته‌ام جناب مهندس مجید بدرکوهی-مدیر محترم نشر ماهریس-در به ثمر رسیدن-چاپ و انتشار-این مجموعه‌ها در این شرایط بسیار سخت (بازار نشر کتاب) تشکر و قدردانی کنم.

مهران حبیبی نژاد

تابستان ۱۳۹۸

سال شمار زندگی علی تجویدی

۱۲۹۸: تولد در ۱۵ آبان، پدرش میرزا هادی خان تجویدی هنرمند اصیل اصفهانی.
۱۳۱۰-۱۳۰۴: آغاز تحصیل در مقطع ابتدایی؛ آشنایی با دستگاه‌های موسیقی ایرانی با صدای تار پدر و آواز عمویش و سازوآواز استادان بزرگ موسیقی عصر قاجار (دوستان پدر)؛ آموختن ساز فلوت نزد ظهیرالدین و نت خوانی نزد موسی خان معروفی.
۱۳۲۵-۱۳۱۱: فراگیری ساز ویولن نزد ابراهیم سپهری و حسین یاحقی؛ درگذشت پدر در پنجاه سالگی؛ آغاز آموختن ویولن و فراگیری کامل دستگاه‌های موسیقی نزد ابوالحسن خان صبا؛ آشنایی با حاج آقا محمد ایرانی مجرد و رکن‌الدین مختاری به واسطه ابوالحسن خان صبا؛ آموختن ردیف میرزا عبدالله نزد حاج آقا محمد ایرانی و اسماعیل قهرمانی و تهیه‌ی رساله «مجمع‌التصانیف»؛ ازدواج با خانم شوکت سالک؛ استخدام در وزارت دارایی.

۱۳۲۳-۱۳۲۶: اجرای اولین برنامه در «رادیو ارتش» تک‌نوازی ویولن و هم‌نوازی با آواز حسین قوامی (فاخته‌ای)؛ گرفتن دست‌خط از ابوالحسن خان صبا مبنی بر احراز صلاحیت برای تک‌نوازی ویولن در «رادیو تهران»؛ ساخت اولین آهنگ با شعر منیره طاها به نامی «شب مهتابی»؛ تأسیس کلاس خصوصی در منزل و دستیاری ابوالحسن خان صبا در اداره کلاس‌ها و سایر فعالیت‌های هنری و اداری استاد صبا؛ تهیه‌ی اولین یادداشت‌ها در رابطه با دستگاه‌ها و گوشه‌های موسیقی ایرانی و ثبت و

ضبط این یادداشت‌ها.

۱۳۴۳-۱۳۳۴: تأسیس برنامه «گل‌ها» توسط داوود پیرنیا و دعوت از ابوالحسن خان صبا؛ مرتضی محجوبی و علی تجویدی برای راه‌اندازی این برنامه؛ انتقال شغلی از وزارت دارایی به اداره رادیو؛ پخش اولین آهنگ او از برنامه «گل‌ها» با شعری از رحیم معینی کرمانشاهی، با نام «چه می‌شد؟»؛ تک‌نوازی، هم‌نوازی، نوا سازی و سرپرستی ارکستر در برنامه‌های مختلف رادیو؛ تدریس در هنرستان موسیقی ملی (به صورت پاره‌وقت)؛ درگذشت ابوالحسن خان صبا و ساخت آهنگ و ترانه‌ی «چه صبایی...» با شعر رحیم معینی کرمانشاهی؛ همکاری با ترانه‌سرایانی چون: اسماعیل نواب صفا، رحیم معینی کرمانشاهی، بیژن ترقی، منیره طاها؛ همکاری با خوانندگانی چون: غلامحسین بنان، حسین قوامی (فاخته‌ای)، دلکش، حمیرا، معصومه دده بالا و ... در برنامه گل‌ها و ساخت آهنگ‌های بی‌شماری برای این خوانندگان و پخش آهنگ در برنامه «گل‌ها»؛ آموزش و فراگیری «هارمونی» و «کنترپوان» نزد هوشنگ استوار؛ عضویت در شوراهای مختلف موسیقی در رادیو؛ درگذشت اسماعیل قهرمانی (یکی از استادان وی).

۱۳۵۶-۱۳۴۴: درگذشت روح‌الله خالقی، مرتضی محجوبی، موسی معروفی، حسین تهرانی، رضا ورزنده، حاج‌آقا محمد ایرانی مجزّد، رکن‌الدین مختاری، حسین یاحقی؛ تأسیس مرکز حفظ و اشاعه موسیقی و تأسیس اولین دپارتمان موسیقی در دانشگاه تهران (دانشکده هنرهای زیبا)؛ تدریس در هنرستان و هنرکده موسیقی ملی، گروه موسیقی دانشگاه؛ مرکز حفظ و اشاعه موسیقی به دعوت از داریوش صفوت؛ عضویت در هیئت داوران آزمون باربد (۱۳۵۶ - ۱۳۵۵)؛ تدریس در مکتب صبا (موزه و محل زندگی استاد ابوالحسن خان صبا).

۱۳۶۳-۱۳۵۷: خانه‌نشینی و تعطیلی تمام فعالیت‌های اجتماعی و رسانه‌ای او در موسیقی، تمرکز در نوازندگی سه‌تار و سامان‌دهی یادداشت‌های تحقیقی درباره‌ی

سال شمار زندگی علی تجویدی ۱۳

موسیقی (دستگاه‌ها، گوشه‌ها و...)، درگذشت لطف‌الله مجد.

۱۳۶۴: انتشار نخستین کتاب، اثری در چهارگانه با مقدمه حسینعلی ملاح، شامل قطعاتی از بداهه‌نوازی‌ها و آهنگ و ترانه‌هایی در دستگاه چهارگانه؛ درگذشت علامت‌حسین بنان.

۱۳۶۶-۱۳۶۷: عضویت در شورای موسیقی، مرکز سرود و آهنگ‌های انقلابی و هیئت داوران جشنواره موسیقی فجر، نوشتن مقالات متعدد در نشریاتی چون: کتاب ماهور، ادبستان، آینده و ... و تدریس موسیقی در منزل و تربیت شاگردان در این سال‌ها؛ تأسیس ارکستر ملی ایران به سرپرستی و رهبری فرهاد فخرالدینی و اجرای آثار تجویدی و عزیززاده در این ارکستر؛ ساخت آهنگ «در آرزوی صلح» با کلام شیرین بیژن ترقی؛ عضویت در شوراهای موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ عضو هیئت داوران اولین جشنواره سراسری نی‌نوازان در حوزه هنری (تالار اندیشه، ۱۳۷۰)؛ درگذشت جواد معروفی و حسین قوامی (فاخته‌ای) و حسینعلی ملاح و احمد عبادی.

۱۳۸۰-۱۳۷۷: بروز نخستین نشانه‌های بیماری و آغاز معالجات مستمر؛ برگزاری مراسم پرشکوه تجلیل از او در سالن مجتمع فرهنگی تهران (سینما پاسیفیک سابق) با حضور بسیاری از هنرمندان و علاقه‌مندان وی.

۱۳۸۴-۱۳۷۸: پیشرفت بیماری و بستری شدن در منزل شخصی؛ تعطیلی برنامه کلاس‌ها به دلیل ناتوانی جسمی مفرط، پرستاری عاشقانه‌ی همسرش. شوکت سالک. در این سال‌ها از وی؛ چاپ ویژه‌نامه‌های مختلف در مطبوعات در تقدیر از خدمات هنری وی، چاپ و انتشار جلد دوم کتاب «موسیقی ایرانی» از سوی انتشارات سروش، برپایی مراسمی به احترام او در تالار وحدت، بدون حضور او و با سخنرانی همسرش. شوکت سالک. و فرزندش. سعید تجویدی. با نمایش فیلمی از آخرین وضعیت بیماری او؛ دریافت جایزه‌ی چهره‌های ماندگار.

۱۳۸۴: بدرود زندگی؛ ۲۵ اسفند در منزل خود و در کنار همسرش، پس از ۸۶ سال زندگی پرثمر.

سال شمار زندگی علی تجویدی ۱۳

موسیقی (دستگاه‌ها، گوشه‌ها و...)، درگذشت لطف‌الله مجدد.

۱۳۶۴: انتشار نخستین کتاب، اثری در چهارگانه با مقدمه حسینعلی ملاح، شامل قطعاتی از بداهه‌نوازی‌ها و آهنگ و ترانه‌هایی در دستگاه چهارگاه؛ درگذشت غلامحسین بنان.

۱۳۷۶-۱۳۶۷: عضویت در شورای موسیقی، مرکز سرود و آهنگ‌های انقلابی و هیئت داوران جشنواره موسیقی فجر، نوشتن مقالات متعدد در نشریاتی چون: کتاب ماهور، ادبستان، آینده و ... و تدریس موسیقی در منزل و تربیت شاگردان در این سال‌ها؛ تأسیس ارکستر ملی ایران به سرپرستی و رهبری فرهاد فخرالدینی و اجرای آثار تجویدی و عزیزاده در این ارکستر؛ ساخت آهنگ «در آرزوی صلح» با کلام شیرین بیژن ترقی؛ عضویت در شوراهای موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ عضو هیئت داوران اولین جشنواره نرساری نی‌نوازان در حوزه هنری (تالار اندیشه، ۱۳۷۰)؛ درگذشت جواد معروفی و حسین قوامی (فاخته‌ای) و حسینعلی ملاح و احمد عبادی.

۱۳۸۰-۱۳۷۷: بروز نخستین نشانه‌های بیماری و آغاز معالجات مستمر؛ برگزاری مراسم پرشکوه تجلیل از او در سالن مجتمع فرهنگی تهران (سینما پاسیفیک سابق) با حضور بسیاری از هنرمندان و علاقه‌مندان وی.

۱۳۸۴-۱۳۷۸: پیشرفت بیماری و بستری شدن در منزل شخصی؛ تعطیلی برنامه کلاس‌ها به دلیل ناتوانی جسمی مفرط، پرستاری عاشقانه‌ی همسرش. شوکت سالک. در این سال‌ها از وی؛ چاپ ویژه‌نامه‌های مختلف در مطبوعات در تقدیر از خدمات هنری وی، چاپ و انتشار جلد دوم کتاب «موسیقی ایرانی» از سوی انتشارات سروش، برپایی مراسمی به احترام او در تالار وحدت، بدون حضور او و با سخنرانی همسرش - شوکت سالک - و فرزندش - سعید تجویدی - با نمایش فیلمی از آخرین وضعیت بیماری او؛ دریافت جایزه‌ی چهره‌های ماندگار.

۱۳۸۴: بدرود زندگی؛ ۲۵ اسفند در منزل خود و در کنار همسرش، پس از ۸۶ سال زندگی پرثمر.

تختین ساز من

تختین سازی که به دست گرفتم، فلوت بود و از آن جا که شدیداً به موسیقی عشق می‌ورزیدم، هیچ وقت سازم را از خودم جدا نمی‌کردم، به طوری که فلوتم یا در آلتین بیراهتم بود و یا در ساق جورابم. نخستین حضورم در کلاس استاد صبا هم با ظهیر بود. یادم می‌آید موقعی که حدوداً پانزده، شانزده ساله بودم به اتفاق دوستانم به سیون شهر می‌رفتیم و آن جا درس می‌خواندیم، موقع غروب که دیگر خسته [می‌شدیم] و نوری هم نبود تا بتوانیم مطالب کتاب درسی را بخوانیم، دسته جمعی به طرف منزل برمی‌گشتیم. از آن جایی که خیلی از خانه‌مان دور می‌شدیم، بازگشت به خانه چندین ساعت طول می‌کشید؛ من هم در طول مسیر یک بار نمی‌ماندم، فلوتم را هر می‌آوردم و مشغول نواختن می‌شدم. در راه بازگشت هم چنان که از کوچه‌ها می‌گذشتم، ساکنین خانه‌ها بیرون می‌آمدند، یا از پنجره سَرک می‌کشیدند و می‌گفتند: «ساعت، آمد. علت هم این بود، چون که این برنامه‌ی هر شب ما بود و کاملاً منظم تکرار می‌شد، ضمناً من هر شب در ساعت معینی به محله‌ای و در ساعت دیگری به محل دیگری می‌رسیدم، مردم عادت کرده بودند در آن زمان معین که صدای فلوتم را بشنوند، به همین مناسبت به من لقب «ساعت» داده بودند.

چگونه آهنگ می‌سازم؟

قبل از هر چیز براساس حالات مختلف روحی‌ام، آهنگ‌هایی را در مغزم می‌شنوم، آهنگ‌هایی را که با گوش دل و بالقوه می‌شنوم، به تصور خودم آن قدر زیبا و جذاب است که فکر می‌کنم هرگز قادر نخواهم بود آن همه زیبایی را روی صفحه‌ی کاغذ و به صورت خط موسیقی بنویسم، یا با ساز اجرا کنم. کم‌کم آنچه در عالم خیال به گوشم می‌رسد تغییر شکل می‌دهند و گاه آهنگ خیالی را در حالی که از کستری مشغول اجرای آن است، می‌شنوم، لحظاتی که غرق در شنیدن این گونه آهنگ‌های تخیلی هستم،

مجموعه کتاب‌های موسیقی‌دانان ایرانی، در واقع شناختنامه‌ای است از زندگی، اندیشه و آثار هنرمندان طراز اول موسیقی کشور و به منظور ارج نهادن به مقام و اندیشه‌ی والای آنها تألیف و تدوین گردیده است. البته ضمن شناخت بیشتر این هنرمندان، با واکاوی در زندگی و اندیشه و گفتارهای گرانبهای آنها درباره‌ی موضوعاتی همچون: هنر، هنرمند، آواز، نوازندگی، دستگاه‌ها و گوشه‌های موسیقی، وضعیت موسیقی ایران و چگونگی رسیدن به هنر متعالی و بسیاری از مسائل آموزشی و اخلاقی دیگر، که می‌تواند برای دوستداران و پویندگان علم و هنر موسیقی اصیل ایرانی راهگشا باشد.

نهم ماهییس

ISBN 978-600-9929-90-0

9 786009 929900